

Beleidsnota Bestuurlijke handhaving van artikel 13b Opiumwet

Datum vaststelling	24 januari 2014
Datum inwerkingtreding	17 februari 2014
Laatste wijziging	3 februari 2016
Inwerkingtreding laatste wijziging	4 februari 2016

Inhoudsopgave

1. Algemeen	2
2. Doelstelling van artikel 13b Opiumwet	2
3. Juridisch kader	3
4. Handhavingsarrangement lokalen en woningen.....	5
5. Handhavingarrangement coffeeshop(s)	10

1. Algemeen

Op 21 april 1999 is de Wet Damocles in werking getreden. Door deze wijziging van artikel 13b van de Opiumwet heeft de burgemeester de bevoegdheid bestuursdwang toe te passen indien in coffeeshops, cafés of andere voor publiek toegankelijke lokalen soft- of harddrugs worden verhandeld.

Op 1 november 2007 is er een wijziging van de Opiumwet in werking getreden waarmee ook opgetreden kan worden tegen niet voor het publiek toegankelijke lokalen.

Per 1 januari 2013 is er daarnaast sprake van een substantiële wijziging in het landelijke gedoogbeleid door het schrappen van het B-criterium in de Aanwijzing Opiumwet.

In deze beleidsnota wordt vastgelegd hoe de burgemeester zal omgaan met de bevoegdheid uit artikel 13b van de Opiumwet. Deze beleidsnota is na vaststelling en bekendmaking een beleidsregel als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht.

2. Doelstelling van artikel 13b Opiumwet

2.1 Doel van de wet

Tot de inwerkingtreding van artikel 13b Opiumwet was het openbaar ministerie de enige handhaver van de Opiumwet en kon tegen overtredingen van de Opiumwet uitsluitend strafrechtelijk worden opgetreden. Met het nieuwe artikel is het bestuurlijke instrumentarium uitgebreid. Het biedt de burgemeester de mogelijkheid om bestuursdwang toe te passen, een dwangsom op te leggen of uiteindelijk het sluiten van een pand, als er in een lokaal of woning, dan wel in of op bij woningen of zodanige lokalen behorende erven een middel als bedoeld in lijst I of II wordt verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig zijn. Hiermee kunnen illegale verkooppunten van soft- en harddrugs worden aangepakt, ongeacht of deze in woningen of andere lokalen zijn gevestigd. Overlast is *geen* voorwaarde voor het ontstaan van deze bevoegdheid.

Artikel 13b Opiumwet wordt tevens gebruikt ten behoeve van handhaving van het coffeeshopbeleid. Onder voorwaarden (de AHOJGI criteria) wordt verkoop van softdrugs in een coffeeshop gedoogd. Indien de exploitant van de coffeeshops zich niet aan deze voorwaarden houdt, is er sprake van niet toegestane verkoop en kan bestuursrechtelijk worden gehandhaafd.

2.2 Doel van het gemeentelijk beleid

Met deze beleidsnota wordt primair beoogd:

- De preventie en beheersing van de uit drugsgebruik voortvloeiende risico's voor de gezondheid.
- De beheersing van de negatieve effecten van de handel in en het gebruik van drugs op het openbare leven en andere lokale omstandigheden in de gemeente Middelburg;
- Het tegengaan van het onaanvaardbare risico van het gebruik van harddrugs;
- Het scheiden van markten van soft- en harddrugs;

Secundair beoogt de gemeente Middelburg met de vastlegging van de beleidsnota kenbaar te maken hoe de burgemeester omgaat met de discretionaire (elementen van de) bevoegdheid, zoals deze is neergelegd in artikel 13b, eerste lid van de Opiumwet.

3. Juridisch kader

3.1 Art. 13b Opiumwet

De volledige tekst van artikel 13b van de Opiumwet luidt:

1. De burgemeester is bevoegd tot toepassing van bestuursdwang indien in woningen of lokalen dan wel in of op bij woningen of zodanige lokalen behorende erven een middel als bedoeld in lijst I of II wordt verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig is.

2. Het eerste lid is niet van toepassing indien woningen, lokalen of erven als bedoeld in het eerste lid gebruikt worden ter uitoefening van de artsnijbereidkunst, de geneeskunst, de tandheelkunst of de diergeneeskunde door onderscheidenlijk apothekers, artsen, tandartsen of dierenartsen.

3.1.1 Reikwijdte van de bepaling

In artikel 13b Opiumwet wordt verwezen naar lijst I en II van de Opiumwet.

Tabel 1 Middelen genoemd in lijst I en II van de Opiumwet.

Lijst I Opiumwet verwijst naar middelen:	Lijst II Opiumwet verwijst naar middelen:
<ul style="list-style-type: none">• Vermeld op de bij de Opiumwet behorende lijst I;• Aangewezen bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 2, tweede lid Opiumwet;• Aangewezen bij ministerieel besluit op grond van artikel 2, derde lid Opiumwet.	<ul style="list-style-type: none">• Vermeld op de bij de Opiumwet behorende lijst II;• Aangewezen bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 3, tweede lid Opiumwet;
De middelen die op lijst I staan, dan wel zijn of worden aangewezen vallen onder de categorie:	De middelen die op lijst II staan, dan wel zijn of worden aangewezen vallen onder de categorie:
Harddrugs	Softdrugs

3.2 Aanwijzing Opiumwet

Voor de bestuursrechtelijke handhaving van de verboden, opgenomen in artikel 2 en 3 Opiumwet (zie 3.1.1) is naast artikel 13b Opiumwet de aanwijzing Opiumwet van het college van procureurs-generaal van het Openbaar Ministerie d.d. 27-2-2015 van kracht (inwerking getreden per 1 maart 2015; Staatscourant 2015, 5391).

3.3. Hennepteelt/-plantages

De hennepeteelt en handel in Nederland is de afgelopen 20 jaar zo geprofessionaliseerd en gecriminaliseerd dat enkel de hennepeteelt al tot dusdanige overlast en verstoring van de openbare orde leidt dat hier tegen opgetreden dient te worden. Het houden van een hennepplantage waarbij er aanwijzingen zijn dat er sprake kan zijn van beroeps- of bedrijfsmatige teelt, wordt in dit beleid dan ook als drugshandel in de zin van artikel 13b Opiumwet aangemerkt.

Voor de beoordeling of er sprake is van beroeps- of bedrijfsmatige teelt zijn de criteria in paragraaf 3.2.1 van de Aanwijzing Opiumwet van overeenkomstige toepassing.

Van belang hierbij is dat uit vaste jurisprudentie volgt dat uit het woord 'daartoe', zoals genoemd in artikel 13b Opiumwet, volgt dat de enkele aanwezigheid van een handelshoeveelheid drugs de bevoegdheid geeft tot toepassing van 13b Opiumwet. Het is niet nodig dat drugs daadwerkelijk wordt verhandeld. Verder is van belang dat de werking van de Opiumwet zo ver reikt dat 13b Opiumwet ook kan worden toegepast als het gaat om delen van de (hennep)plant indien de hars hier niet aan onttrokken is. Dit volgt uit artikel 1,

eerste lid, sub b en lijst II van bijlage 1 van de Opiumwet. In het vervolg van deze beleidsregel dient daar waar over drugshandel, handel of illegale verkooppunten wordt gesproken ook te worden begrepen hennepplantages.

3.4 Toepassing bestuursdwang

In de Algemene wet bestuursrecht is een volledige paragraaf gewijd aan bestuursdwang, namelijk titel 5.3. Deze titel begint met artikel 5:21 waarin is aangegeven wat onder bestuursdwang moet worden verstaan, namelijk:

Onder last onder bestuursdwang wordt verstaan: de herstelsanctie, inhoudende:

- a. een last tot geheel of gedeeltelijk herstel van de overtreding, en*
- b. de bevoegdheid van het bestuursorgaan om de last door feitelijk handelen ten uitvoer te leggen, indien de last niet of niet tijdig wordt uitgevoerd.*

De bestuursdwangbevoegdheid van de burgemeester is een discretionaire bevoegdheid. De toepassing van bestuursdwang kan zeer ingrijpende gevolgen hebben voor de betrokkenen. Gebruikmaking van de bestuursdwang wordt in beginsel pas toelaatbaar geacht wanneer:

1. Er sprake is van een verboden situatie en/of overtreding van een wettelijk voorschrift;
2. Én het belang van daadwerkelijk optreden zorgvuldig wordt gemotiveerd;
3. Én de op te leggen maatregel in redelijke verhouding staat tot de overtreding. Er moet worden voldaan aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit.

Bestuursdwang en last onder dwangsom zijn herstelsancties, zie artikel 5:2 lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht. Anders dan punitieve sancties zijn bestuursdwang en last onder dwangsom niet gericht op bestraffing of leed toevoeging, maar op het ongedaan maken, beëindigen of voorkomen van een overtreding.

Als gezegd heeft een bestuursorgaan dat bevoegd is om bestuursdwang toe te passen, op grond van artikel 5:32 van de Algemene wet bestuursrecht de mogelijkheid om in plaats van het toepassen van bestuursdwang de overtreder een last onder dwangsom op te leggen. Ten aanzien van de uitoefening van artikel 13b van de Opiumwet is er niet voor gekozen de optie van dwangsom als uitgangspunt te nemen. Gelet op de aard van de overtreding wordt een beleid voorgestaan dat de overtreding onmiddellijk ongedaan wordt gemaakt of wordt beëindigd.

Op grond van artikel 5:28 kan tot verzegelen van gebouwen, terreinen en hetgeen zich daarin of daarop bevindt, worden overgegaan. Dit komt neer op sluiting daarvan. Zie MvT bij invoering van artikel 13b Opiumwet.

3.5 Wet Victor

De wet Victor regelt het na-traject van een sluiting op grond van artikel 13b Opiumwet of artikel 174a Gemeentewet, indien tijdelijke of definitieve sluiting van een drugspand niet afdoende zijn om de overlast als gevolg van druggebruik en -handel te bestrijden. Als uiterste mogelijkheid om overlast te bestrijden bevat de wet het instrument van de onteigening. Deze wet is in eerste instantie bedoeld voor gebruik bij overlast veroorzaakt door drugshandel en druggebruik. Maar de wet Victor kan, net als bij artikel 174a Gemeentewet, ook worden toegepast bij andere vormen van overlast. Bijvoorbeeld wanneer de overlast veroorzaakt wordt door illegale prostitutie, wapenhandel of andere illegale activiteiten.

3.6 Sluiting inschrijven in openbare registers

Met het inwerkingtreden van de wet Victor is een bepaling toegevoegd aan de artikelen 13b Opiumwet en 174a Gemeentewet. Sluiting van een pand op grond van één van deze artikelen moet nu zo spoedig mogelijk worden ingeschreven in de openbare registers, conform artikel 3:16 van het Burgerlijk Wetboek. Artikel 3:24 Burgerlijk Wetboek, waarin de koper beschermd wordt tegen onvolledigheid in de registers, is echter niet van toepassing. Ook als verder geen gebruik zal worden gemaakt van het instrumentarium van de wet Victor, moeten sluitingen dus wel worden ingeschreven in de registers. In het Burgerlijk Wetboek is tevens een bepaling opgenomen op basis waarvan een huurovereenkomst ontbonden kan worden, wanneer een pand gesloten is geweest op grond van artikel 13b Opiumwet of 174a Gemeentewet.

4. Handhavingsarrangement lokalen en woningen

4.1 Inleiding

De regering is van mening dat handhaving van de Opiumwet een gecoördineerde inzet van bestuur, openbaar ministerie en de politie vereist zodat via verschillende invalshoeken kan worden opgetreden tegen de neveneffecten van de aanwezigheid van coffeeshops. In aanvulling op het coffeeshopbeleid zijn voor de handhaving afspraken gemaakt door de regionale driehoek.

Uitgangspunt is dat indien is gebleken dat er sprake is van een overtreding als genoemd in artikel 13b van de Opiumwet, zowel de burgemeester als het openbaar ministerie handhavend optreden.

4.2 Bestuurlijke handhaving

Indien er sprake is van een overtreding als genoemd in artikel 13b Opiumwet heeft de burgemeester informatie nodig van politie en/of openbaar ministerie. Op basis van deze informatie dient de burgemeester de betrokken belangen tegen elkaar af te wegen en een eventueel besluit te onderbouwen.

4.2.1 Ondersteuning door politie

Ten behoeve van de bestuurlijke handhaving rapporteert de politie schriftelijk over haar optreden en haar bevindingen aan de burgemeester.

4.2.2 Aard van de maatregel

Nadat de burgemeester op grond van de informatie tot de conclusie komt dat sprake is van een overtreding artikel 13b van de Opiumwet, besluit de burgemeester te waarschuwen of over te gaan tot toepassing van bestuursdwang (zie paragraaf 4.5 en 4.6).

De bestuursdwangmaatregel dient te bewerkstelligen: het teniet doen gaan van de naamsbekendheid van de woning of lokaal of het daarbij behorend erf als een plaats waar drugs worden verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig zijn. De feitelijke sluiting is in het algemeen het meest effectieve middel. De duur van de sluiting wordt zodanig gekozen dat dit doel wordt bereikt.

Bij de bepaling van de duur van de sluiting is de voorgeschiedenis relevant. Immers, wanneer na een sluiting toch weer in drugs wordt gehandeld, dan moet daaruit worden geconcludeerd dat kennelijk de "loop" er nog niet voldoende uit is gehaald. Dit rechtvaardigt een langere sluitingsduur bij herhaling van de overtreding. Dit betekent echter niet dat een exploitant tot in lengte van dagen geconfronteerd moet worden met een "misstap" in het verleden.

4.3 Strafrechtelijke handhaving door het openbaar ministerie

Het openbaar ministerie onderzoekt bij iedere zaak waarin door de burgemeester wordt opgetreden of er vervolging mogelijk is conform het vastgestelde beleid. Indien dit het geval is, neemt het OM een beslissing over (verdere) vervolging.

4.4 Gedoogde coffeeshops en andere openbare inrichtingen

In de gemeente Middelburg hebben alle openbare inrichtingen, dus ook de gedoogde coffeeshops, op grond van de APV Middelburg 2015 een exploitatievergunning nodig. In de exploitatievergunningen is een aantal voorwaarden opgenomen waaraan een openbare inrichting moet voldoen om bestuursrechtelijk optreden te voorkomen.

Indien deze criteria niet worden nageleefd heeft de burgemeester in beginsel de keuze om op te treden op grond van:

- Overtreding van de voorwaarden als opgenomen in de exploitatievergunning, of
- Artikel 13b Opiumwet.

4.5 Softdrugs

Indien in een woning of lokaal of bijbehorende erven een middel als bedoeld in lijst II van de Opiumwet wordt verkocht, afgeleverd of verstrekt, dan wel daartoe aanwezig is, zal in beginsel de volgende gedragslijn worden gevolgd:

Tabel 2 Handhavingmatrix bij aantreffen softdrugs

Constatering		Politie	Gemeente
Softdrugs	Woning		
1 ^e overtreding		Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage	Waarschuwing
2 ^e overtreding		Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage	Sluiting voor een periode van 3 maanden
3 ^e overtreding		Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage	Sluiting voor een periode van 6 maanden
4 ^e overtreding		Constatering overtreding Opmaken proces-verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage	Sluiting voor een periode van 12 maanden
1 ^e overtreding	Lokaal	Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage	Waarschuwing
2 ^e overtreding		Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage	Sluiting voor een periode van 3 maanden
3 ^e overtreding		Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage	Sluiting voor een periode van 12 maanden
4 ^e overtreding		Constateren overtreding Opmaken proces verbaal	Sluiting voor onbepaalde tijd.

		Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage	
--	--	---	--

Tabel 3 Geldigheidsduur van maatregel bij aantreffen softdrugs in woning

1^e overtreding	Indien sprake is van het verkopen, afleveren of verstrekken dan wel daartoe aanwezig zijn van softdrugs in een woning wordt bij de eerste overtreding volstaan met een waarschuwing.
2^e overtreding	Indien binnen 3 jaar hierna een 2 ^e overtreding wordt geconstateerd, wordt de woning gesloten voor de duur van 3 maanden.
3^e overtreding	Indien binnen 3 jaar na de 2 ^e overtreding een 3 ^e overtreding wordt geconstateerd, wordt de woning gesloten voor 6 maanden.
4^e overtreding	Indien binnen 3 jaar na de 3 ^e overtreding een 4 ^e overtreding wordt geconstateerd, wordt de woning gesloten voor 12 maanden.

Tabel 4 Geldigheidsduur van maatregel bij aantreffen softdrugs in lokaal

1^e overtreding	Indien sprake is van het verkopen, afleveren of verstrekken dan wel daartoe aanwezig zijn van softdrugs in een lokaal wordt bij de eerste overtreding volstaan met een waarschuwing.
2^e overtreding	Indien binnen 3 jaar hierna een 2 ^e overtreding wordt geconstateerd, wordt het lokaal gesloten voor de duur van 3 maanden.
3^e overtreding	Indien binnen 3 jaar na de 2 ^e overtreding een 3 ^e overtreding wordt geconstateerd, wordt het lokaal gesloten voor 12 maanden.
4^e overtreding	Indien binnen 3 jaar na de 3 ^e overtreding een 4 ^e overtreding wordt geconstateerd, wordt het lokaal voor onbepaalde tijd gesloten.

De Algemene wet bestuursrecht (Awb) schrijft niet voor dat er vooraf moet worden gewaarschuwd. Het is een vorm van behoorlijk bestuur om dit wel te doen, maar dit betekent niet dat het in alle gevallen zou moeten. Het hangt af van de ernst van de geconstateerde overtreding. Uit jurisprudentie blijkt dat het bestuursorgaan uit het oogpunt van behoorlijk bestuur wel eerst dient te waarschuwen, wanneer het voornemens is een maatregel te treffen die voor de burgers schadelijk is en de burger zelf in staat is de noodzaak tot het treffen van de maatregel weg te nemen.

Zoals eerder aangegeven sluit In beginsel de zwaarte van de sanctie aan de ernst van de overtreding. Het gaat om de proportionaliteit van de sanctie ten opzichte van de overtreding. Indien de situatie dermate ernstig is, kan de burgemeester besluiten de eerste stap van waarschuwing in tabel 2 (Handhavingmatrix bij aantreffen softdrugs) te laten vervallen en direct overgaan naar stap 2.

Bij de afweging of met een waarschuwing wordt volstaan of dat direct een sluiting wordt bevolen, zijn onder andere de volgende indicatoren van belang:

- a. de hoeveelheid softdrugs die wordt aangetroffen: bij een handelsvoorraad van minder dan 20 planten of minder dan 30 gram wordt in beginsel volstaan met een waarschuwing;
- b. indicatoren van enige professionaliteit: de professionaliteit wordt afgemeten aan de aanwezigheid van attributen in het lokaal die wijzen op regelmatige handel in verdoevende middelen, zoals de aanwezigheid van weegschalen, grote hoeveelheden cash geld, verpakkings- en versnijdingsmaterialen en/of overige attributen die wijzen op beroeps- of bedrijfsmatige teelt;
- c. er is sprake van gewelds- of openbare orde delicten;
- d. er is sprake van verboden wapenbezit als bedoeld in de Wet Wapens en Munitie;
- e. er is een vermoeden van betrokkenheid van de eigenaar/bewoner(s)/betrokkene(n);
- f. er is een vermoeden dat de eigenaar/bewoner(s)/betrokkene(n) verkeert/verkeren in kringen van personen met antecedenten t.a.v. de Opiumwet en/of de Wet Wapens en Munitie en/of antecedenten op het gebied van geweld tegen personen of zaken, bedreiging of diefstal en dergelijke;
- g. er is sprake van recidive bij de eigenaar/bewoner(s)/betrokkene(n), daaronder in ieder geval begrepen eerdere overtredingen van de Opiumwet en/of eerdere sluiting van eigendommen op grond van artikel 13b Opiumwet;
- h. er is sprake van een combinatie van middelen als bedoeld op Lijst I en II Opiumwet

- i. de mate van gevaarstelling en de risico's voor de bewoners, omwonenden en/of de omgeving;
- j. de mate van overlast;
- k. de aannemelijkheid dat de woning niet overeenkomstig de woonfunctie wordt gebruikt;
- l. de aannemelijkheid dat naast de woning en/of het lokaal of bijbehorende erf, nog een of meer andere locaties zijn betrokken bij de drugshandel;
- m. overige feiten en omstandigheden die duiden op drugshandel in georganiseerd verband.

De genoemde indicatoren zijn niet limitatief: ook andere hier niet genoemde indicatoren kunnen meewegen bij de beslissing op direct over te gaan tot sluiting.

4.6 Harddrugs

Indien in een woning/lokaal of bijbehorende erven een middel bedoeld in lijst I van de Opiumwet wordt verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig is, zal in beginsel de volgende 'gedragslijn' worden gevolgd:

Tabel 5 Handhavingsarrangement bij aantreffen harddrugs

Constatering		Politie	Gemeente
Harddrugs	Woning		
1 ^e overtreding		Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage	Sluiting voor een periode van 3 maanden
2 ^e overtreding		Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage	Sluiting voor een periode van 6 maanden
3 ^e overtreding		Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage	Sluiting voor een periode van 12 maanden
4 ^e overtreding		Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage	Sluiting voor onbepaalde tijd
1 ^e overtreding	Lokaal	Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage	Sluiting voor een periode van 6 maanden
2 ^e overtreding		Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage	Sluiting voor een periode van 12 maanden.
3 ^e overtreding		Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage	Sluiting voor onbepaalde tijd

Tabel 6 Geldigheidsduur van maatregel bij aantreffen harddrugs in woning

1^e overtreding	Indien sprake is van het verkopen, afleveren of verstrekken dan wel daartoe aanwezig zijn van <i>harddrugs</i> wordt bij de eerste overtreding de woning gesloten voor 3 maanden
2^e overtreding	Indien binnen 3 jaar hierna een 2e overtreding wordt geconstateerd, wordt de woning gesloten voor de duur van 6 maanden.
3^e overtreding	Indien binnen 3 jaar na de 2e overtreding een 3e overtreding wordt geconstateerd, wordt de woning gesloten voor 12 maanden.
4^e overtreding	Indien binnen 3 jaar na de 3e overtreding een 4e overtreding wordt geconstateerd, wordt de woning gesloten voor onbepaalde tijd.

Tabel 7 Geldigheidsduur van maatregel bij aantreffen harddrugs in lokaal

1^e overtreding	Indien er sprake is van het verkopen, afleveren of verstrekken dan wel daartoe aanwezig zijn van harddrugs wordt het lokaal gesloten voor de duur van 6 maanden. In dat geval wordt (onder verwijzing van artikel 5:24 lid 2 Awb) geen begunstigingstermijn gesteld.
2^e overtreding	Indien binnen 3 jaar hierna een 2 ^e overtreding wordt geconstateerd, wordt het lokaal gesloten voor de duur van 12 maanden. In dat geval wordt (onder verwijzing van artikel 5:24 lid 2 Awb) geen begunstigingstermijn gesteld.
3^e overtreding	Indien binnen 3 jaar hierna een 3 ^e overtreding wordt geconstateerd, wordt het lokaal gesloten voor onbepaalde tijd. In dat geval wordt (onder verwijzing van artikel 5:24 lid 2 Awb) geen begunstigingstermijn gesteld.

4.7 Toelichting

Lokalen: Het betreft voor publiek toegankelijke lokalen zoals bijvoorbeeld onder meer vergunningplichtige inrichtingen, winkels en ook *niet* voor publiek toegankelijke lokalen zoals bijvoorbeeld onder meer bedrijfspanden/loodsen en dergelijke.

Onder een **overtreding** wordt in dit beleid ten aanzien van lokalen verstaan: het verkopen, afleveren of verstrekken dan wel daartoe aanwezig hebben van een middel als bedoeld in lijst I of II van de Opiumwet.

Woningen: Onder een **overtreding** wordt in dit beleid ten aanzien van woningen verstaan: het verkopen, afleveren of verstrekken dan wel daartoe aanwezig hebben van een middel als bedoeld in lijst I of II van de Opiumwet.

Met het oog op artikel 8 EVRM (inbreuk op de persoonlijke levenssfeer) wordt bij een eerste overtreding van softdrugs volstaan met een waarschuwing.

4.8 Afwijkingsbevoegdheid

In beginsel sluit de zwaarte van de sanctie aan op de ernst van de overtreding. De getrapte sanctionering wordt in de matrixen weergegeven. Er kunnen echter situaties voorkomen waarbij van de matrix afgeweken kan worden. In navolging van artikel 4:84 Algemene wet bestuursrecht bestaat de mogelijkheid om van het vastgestelde beleid af te wijken indien het volgen van het vastgestelde beleid voor één of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met beleidsregel te dienen doelen.

Van het handhavingsarrangement kan daarnaast in bepaalde gevallen - bijvoorbeeld wanneer het betrokken lokaal/woning al eerder is gewaarschuwd c.q. gesloten, of waarin het gaat om een eigenaar/bewoner waarvan in het verleden al een andere woning als drugspand is gesloten, worden afgeweken door de burgemeester op grond van zijn discretionaire bevoegdheid. Bijvoorbeeld door 1 of 2 stappen van de matrix over te slaan, dan wel door spoedeisende bestuurlijke maatregelen te treffen of door te kiezen voor een (al dan niet strengere) andere matrixcategorie. Aldus wordt een eerdere overtreding meegenomen in de te volgen gedragslijn op grond van het handhavingarrangement.

4.9 Communicatie

Vanuit communicatie gaat een belangrijke preventieve werking. Vanuit dat kader kan bij oplegging van iedere maatregel uit de handhavingsmatrix overwogen worden om hiervan via een persbericht melding te doen naar de media. Bij het opstellen van het persbericht wordt rekening gehouden met de privacy van betrokkenen en eventuele strafrechtelijke onderzoeken die plaatsvinden.

Artikel 4.10 Plaatsen bord (woningen en lokalen)

Naast de aankondiging van het besluit tot sluiting, wordt op/aan het te sluiten pand een groot bord geplaatst/bevestigd met daarop de melding "gesloten drugspand" of woorden van die strekking. Gelet op

het doel van een krachtens artikel 13b van de Opiumwet opgelegde last tot sluiting en het feit dat een aankondiging daarvan op het pand kan bevorderen dat de loop wordt doorbroken, acht de Afdeling Bestuursrechtsspraak van de Raad van State dit middel acceptabel (Uitspraak ABRvS van 20 augustus 2014, nr. 201402336/1/A3). Hiermee wordt de reeds bestaande praktijk verankerd in het beleid.

5. Handhavingarrangement coffeeshop(s)

5.1 Algemeen

In Nederland wordt de verkoop en het gebruik van hasj en wiet gedoogd volgens vastgestelde gedoogregels. Het landelijke kader is de Opiumwet in combinatie met de Aanwijzing Opiumwet d.d. 27-2-2015 (Staatscourant 2015, nr. 5391). In deze laatste staan de AHOJGI-criteria.

Bij de beoordeling van de vraag of tegen een coffeeshop wordt opgetreden gelden de volgende criteria:

- A:** geen affichering: dit betekent geen enkele vorm van reclame anders dan een summiere aanduiding op de betreffende lokaliteit;
- H:** geen harddrugs: dit betekent dat geen harddrugs voorhanden mogen zijn en/of verkocht worden;
- O:** geen overlast: onder overlast kan worden verstaan parkeeroverlast rond de coffeeshops, geluidshinder, vervuiling en/of voor of nabij de coffeeshops rondhangende klanten;
- J:** geen verkoop aan jeugdigen en geen toegang voor jeugdigen tot een coffeeshop: gelet op de toename van het cannabisgebruik onder jongeren is gekozen voor een strikte handhaving van de leeftijdsgrens van 18 jaar;
- G:** geen verkoop van grote hoeveelheden per transactie: dat wil zeggen hoeveelheden groter dan geschikt voor eigen gebruik (= 5 gram).
- I:** niet toegankelijk zijn voor en niet verkopen aan anderen dan ingezetenen van Nederland

Eveneens gelden de volgende gedoogvoorwaarden (**plus**-criteria):

- geen alcohol: coffeeshops mogen geen alcoholische dranken verkopen of ter verkoop aanwezig hebben.
- de handelsvoorraad van de coffeeshop mag niet meer dan 500 gram bedragen.

De toepassing van artikel 13b Opiumwet heeft een directe relatie met het coffeeshopbeleid van de gemeenten. Bij coffeeshops gaat het immers ook om panden waar gehandeld wordt in softdrugs, maar waar bewust de handhaving op grond van artikel 13b Opiumwet conform de AHOJGI criteria niet plaatsvindt.

Indien sprake is van een overtreding van de AHOJGI-criteria heeft de burgemeester informatie nodig van de politie. Op basis van deze informatie worden alle in het geding zijnde belangen tegen elkaar afgewogen en eventuele besluiten tot toepassing van bestuursdwang onderbouwd.

5.2 Definities

1. *Coffeeshop*: een coffeeshop is een alcoholvrije openbare inrichting waarin met inachtneming van gedoogcriteria de verkoop, aflevering of verstrekking dan wel daartoe aanwezigheid van softdrugs wordt gedoogd.
2. *Harddrugs*: alle middelen die vermeld worden op de lijst I van de Opiumwet
3. *Ingezetene*: een persoon die zijn woonadres heeft in een gemeente van Nederland. De coffeeshophouder dient vast te stellen dat degene die hij toegang verleent tot de coffeeshop en degene aan wie hij verkoopt, ingezetene van Nederland is. Het tonen van een geldig identiteitsbewijs of verblijfsvergunning in combinatie met een uittreksel GBA zijn instrumenten waarmee de coffeeshophouder het ingezetenschap kan vaststellen.

4. *Transactie*: alle koop en verkoop in één coffeeshop op eenzelfde dag met betrekking tot dezelfde koper

5.3 Handhaving

1. Er zal bestuursrechtelijk handhavend worden opgetreden indien een coffeeshop zich niet houdt aan de voornoemde landelijk door het Openbaar Ministerie vastgestelde AHOJGI-criteria.
2. In beginsel wordt als beleidsuitgangspunt gekozen voor het toepassen van bestuursdwang in de vorm van het opleggen van een last onder bestuursdwang in de vorm van een sluiting van de inrichting.

Ingezetenen (I):

- a. Indien sprake is van toegang verlening of verkoop aan anderen dan ingezetenen van Nederland wordt bij de eerste overtreding een waarschuwing gegeven.
- b. Indien binnen 3 jaar na de eerste overtreding een tweede overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor drie maanden.
- c. Indien binnen 3 jaar na de tweede overtreding een derde overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor zes maanden.
- d. Indien na de derde overtreding een volgende overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor onbepaalde tijd.
- e. Het ingezetenschap wordt aangetoond middels het tonen van een geldig identiteitsbewijs of verblijfsvergunning in combinatie met een uittreksel GBA dat niet ouder dan 4 weken is.

Affichering (A):

- a. Indien er sprake is van affichering wordt bij de eerste overtreding een waarschuwing gegeven.
- b. Indien binnen 3 jaar na de eerste overtreding een tweede overtreding wordt geconstateerd wordt de inrichting gesloten voor één maand.
- c. Indien binnen 3 jaar na de tweede overtreding een derde overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor drie maanden.
- d. Indien binnen 3 jaar na de derde overtreding een vierde overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor zes maanden.
- e. Indien na de vierde overtreding een volgende overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor onbepaalde tijd.

Harddrugs (H):

- a. Indien sprake is van de aanwezigheid van harddrugs wordt bij de eerste overtreding de inrichting gesloten voor 12 maanden.
- b. Indien binnen 3 jaar na de eerste overtreding een tweede overtreding wordt geconstateerd wordt de inrichting gesloten voor onbepaalde tijd.

Overlast (O):

- a. Indien er sprake is van overlast wordt bij de eerste overtreding een waarschuwing gegeven.
- b. Indien binnen 3 jaar na de eerste overtreding een tweede overtreding wordt geconstateerd wordt de inrichting gesloten voor één maand.
- c. Indien binnen 3 jaar na de tweede overtreding een derde overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor drie maanden.
- d. Indien binnen 3 jaar na de derde overtreding een vierde overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor zes maanden.
- e. Indien na de vierde overtreding een volgende overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor onbepaalde tijd.

Jeugdigen (J):

- a. Indien sprake is van toelating c.q. verkoop aan een jeugdige wordt bij de eerste overtreding een waarschuwing gegeven.
- b. Indien binnen 3 jaar na de eerste overtreding een tweede overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor drie maanden.
- c. Indien binnen 3 jaar na de tweede overtreding een derde overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor zes maanden.
- d. Indien na de derde overtreding een volgende overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor onbepaalde tijd.

Grote hoeveelheden (G): 5 - 50 gram per transactie :

- a. Indien er sprake is van verkoop van meer dan 5 gram *maar minder dan 50 gram* per transactie, wordt bij de eerste overtreding een waarschuwing gegeven.
- b. Indien binnen 3 jaar na de eerste overtreding een tweede overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor drie maanden.
- c. Indien binnen 3 jaar na de tweede overtreding een derde overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor zes maanden.
- d. Indien na de derde overtreding een volgende overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor onbepaalde tijd.

Grote hoeveelheden (G) meer dan 50 gram per transactie:

- a. Indien er sprake is van verkoop van meer dan 50 gram per transactie, wordt bij de eerste overtreding de inrichting gesloten voor drie maanden.
- b. Indien binnen 3 jaar na de eerste overtreding een tweede overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor zes maanden.
- c. Indien na de tweede overtreding een volgende overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor onbepaalde tijd.

Handelsvoorraad:

- a. Indien er in de inrichting een te grote handelsvoorraad wordt aangetroffen, wordt bij de eerste overtreding een waarschuwing gegeven.
- b. Indien binnen 3 jaar na de eerste overtreding een tweede overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor drie maanden.
- c. Indien binnen 3 jaar na de tweede overtreding een derde overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor zes maanden.
- d. Indien na de derde overtreding een volgende overtreding wordt geconstateerd, wordt de inrichting gesloten voor onbepaalde tijd.
- e. De toegestane maximale handelsvoorraad is gesteld op 500 gram.

Samenloop van overtredingen:

Indien er sprake is van een samenloop van overtredingen in die zin dat een tweede of volgende overtreding een ander criterium betreft dan de eerste overtreding, en de aan die overtredingen gekoppelde maatregelen hetzelfde is, wordt de nieuwe overtreding als recidive beschouwd. Dit betekent dat dit wordt gezien als een volgende overtreding.

Tabel 8 Handhavingmatrix coffeeshops

Overtreding	Gemeente	Politie
Ingezetenen	1 ^e overtreding: waarschuwing 2 ^e overtreding: sluiting 3 maanden 3 ^e overtreding: sluiting 6 maanden 4 ^e overtreding: sluiting voor onbepaalde tijd	Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage
Affichering	1 ^e overtreding: waarschuwing 2 ^e overtreding: sluiting 1 maand 3 ^e overtreding: sluiting 3 maanden 4 ^e overtreding: sluiting 6 maanden 5 ^e overtreding: sluiting voor onbepaalde tijd	Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage
Harddrugs	1 ^e overtreding: sluiting 12 maanden 2 ^e overtreding: sluiting voor onbepaalde tijd	Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage
Overlast	1 ^e overtreding: waarschuwing 2 ^e overtreding: sluiting 1 maand 3 ^e overtreding: sluiting 3 maanden 4 ^e overtreding: sluiting 6 maanden 5 ^e overtreding: sluiting voor onbepaalde tijd	Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage
Jeugdigen	1 ^e overtreding: waarschuwing 2 ^e overtreding: sluiting 3 maanden 3 ^e overtreding: sluiting 6 maanden 4 ^e overtreding: sluiting voor onbepaalde tijd	Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage
Te Grote hoeveelheid, d.w.z. meer dan 5 gram per transactie maar minder dan 50 gram	1 ^e overtreding: waarschuwing 2 ^e overtreding: sluiting 3 maanden 3 ^e overtreding: sluiting 6 maanden 4 ^e overtreding: sluiting voor onbepaalde tijd	Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage
te Grote hoeveelheid, d.w.z. meer dan 50 gram per transactie	1 ^e overtreding: sluiting 3 maanden 2 ^e overtreding: sluiting 6 maanden 3 ^e overtreding: sluiting voor onbepaalde tijd	Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage
te grote handelsvoorraad, d.w.z. meer dan 500 gram	1 ^e overtreding: waarschuwing 2 ^e overtreding: sluiting 3 maanden 3 ^e overtreding: sluiting 6 maanden 4 ^e overtreding: sluiting voor onbepaalde tijd	Constateren overtreding Opmaken proces verbaal Melding aan burgemeester + toesturen politierapportage

Artikel 6. Overgangsbepaling

Voor de toepassing van artikel 13b Opiumwet bij woningen en lokalen of bijbehorende erven waarvoor onder het voorgaande beleid een waarschuwing is afgegeven voor een eerste overtreding, geldt:

Als wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 13b Opiumwet en sprake is van verkoop/aflevering/verstrekking, dan wel aanwezigheid van drugs in een woning/lokaal of het daarbij behorende erf, volgt:

- bij een eerste overtreding, binnen drie jaar na de waarschuwing, sluiting voor een periode van drie maanden. Uit het oogpunt van rechtszekerheid wordt hier de termijn van de reeds gegeven waarschuwing aangehouden;
- bij een tweede overtreding binnen drie jaar na de eerste overtreding, sluiting voor een periode van 6 maanden;
- bij een derde overtreding binnen drie jaar na de tweede overtreding, sluiting voor een periode van 12 maanden

Middelburg, 3 februari 2016,

De burgemeester van Middelburg,

mr. H.M. Bergmann